

2e Turap 2021

09-11-2021

4.6 Algemene dekkingsmiddelen

4.6.1 Algemene uitkering gemeentefonds € 1,1 miljoen voordeel (structureel)

Het effect van de septembercirculaire (1,4 miljoen voordeel voor 2021) wordt separaat toegelicht. Dit is cijfermatig wel meegenomen in deze Turap, maar niet in de Programmabegroting 2022.

Het gemeentefonds is veruit de belangrijkste inkomstenbron voor gemeenten en dus van groot belang voor de financiële kaders voor het opstellen van de meerjarenbegroting 2022 – 2025, maar ook voor de actualisatie van het huidige dienstjaar 2021.

De Voorjaarsnota van de Rijksoverheid is voor gemeenten vertaald in de meicirculaire. Om een totaalbeeld te geven zijn ook de uitkomsten van de tussentijds verschenen Maartcirculaire meegenomen met incidentele inkomsten voor coronacompensatie vanuit het 4^e coronapakket en als afzonderlijke bijlage toegevoegd. Financieel zijn deze reeds verwerkt bij de 1^e turap.

De belangrijkste mutaties als gevolg van de meicirculaire worden samenvattend veroorzaakt door:

- Bijstelling van het accres en uitkeringsfactor op basis van de meest recente indexering;
- Terugdraaien van de opgenomen stelpost naar aanleiding van het vastzetten accres;
- Aanpassing van de WOZ waarden;
- Extra incidentele middelen Jeugdzorg 2021;
- Meerjarige actualisatie van de maatstaven met de grootste financiële impact.

Bovenstaande leidt samengevat tot in totaal de volgende mutaties in het gemeentefonds voor de (meerjaren) begroting 2021 – 2025 ten opzichte van de kadernota 2022 en de 1^e turap 2021:

	2021	2022	2023**	2024**	2025**
Stand Decembecirculaire 2020	41.304	41.620	41.875	42.268	42.583
Voorschot op Meicirculaire	213				
Corona steunpakket Maartcirculaire (zie bijlage)	305				
Stand Kadernota 2022/1e turap	41.822	41.620	41.875	42.268	42.583
Mutatie Meicirculaire*	1.095	1.481	990	516	473
Stand Meicirculaire 2021	42.917	43.102	42.865	42.784	43.057

* inclusief ruim € 0,725 miljoen extra opbrengsten vanaf 2022 vanwege woonplaatsbeginsel. Hiervoor worden ook extra kosten verwacht (zie toelichting).

** Vanaf 2023 is de inwerkingtreding van de herijking van het gemeentefonds voorzien.

Extra inkomsten Jeugd 2021 (incidenteel)

Rijk en VNG zijn in het voorjaar een incidentele compensatie 2021 voor de extra kosten jeugdhulp voor een totaal bedrag van € 613 mln[1]. Hiervan komt € 493 miljoen via het gemeentefonds. Daarvan is in deze circulaire € 438 miljoen verwerkt voor gemeenten, de overige € 55 mln. is voor de VNG voor regionale coördinatie en landelijke informatievoorziening, hetgeen wordt verwerkt in de septembercirculaire 2021. Daarnaast komt er nog € 120 miljoen via specifieke uitkeringen. De compensatie via het gemeentefonds

komt bovenop de € 300 miljoen die al eerder gegeven is. De compensatie is niet louter een budgettair voordeel. Er moeten extra kosten uit betaald worden, zoals het terugdringen van de wachtlijsten. In totaal gaat het voor Uithoorn om een bedrag van € 657.000.

Extra inkomsten Jeugd 2022 (incidenteel)

De gemeenten krijgen in 2022 € 1.514 miljoen, bovenop de € 300 miljoen die het Rijk al als voorschot had gegeven voor de tekorten op de jeugdzorg[2]. Verder worden er maatregelen genomen om € 214 miljoen te besparen, zoals over medewerking aan hervormingen, bezuinigingen, regionaliseren en aanleveren van gegevens. Samen dekt dat het volledige geraamde tekort van de gemeenten. Dat heeft staatssecretaris P. Blokhuis van Volksgezondheid, Welzijn en Sport besloten na de arbitrage-uitspraak dat het Rijk de gemeenten volledig moest compenseren voor de tekorten in de jeugdzorg. Een beslissing over 2023 en verder moet worden genomen door het volgende kabinet. Bij het opmaken van de begroting is de verdeling en de uitkeringsvorm (gemeentefonds, decentralisatie-uitkering of specifieke uitkering) van het extra bedrag nog niet bekend. Deze zal later deze maand verschijnen en worden betrokken bij het opstellen van de (meerjaren)begroting 2022.

Mutatie Woonplaatsbeginsel

Met de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel betekent dat de gemeente waar de ouder met het gezag woont ook verantwoordelijk is voor de financiering van jeugdhulp. In afwachting van de besluitvorming over de invoering van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds wordt het woonplaatsbeginsel al wel ingevoerd vanaf 1 januari 2022. De extra kosten voor Uithoorn vanaf 2022 zijn nog niet inzichtelijk. In het meerjarenbeeld wordt daarom een stelopost opgenomen ter hoogte van de extra inkomsten vanwege het nieuwe woonplaatsbeginsel, tot de bijbehorende kosten duidelijk zijn.

[1] <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2021/04/22/afspraken-aanpak-problematiek-jeugdzorg>

[2] <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/06/03/ruim-%E2%82%AC13-miljard-extra-naar-gemeenten-voor-tekorten-jeugdzorg-in-2022>

4.6.2 OZB en inflatiecorrectie nadeel € 132.000 (structureel)

De OZB opbrengst van woningen en niet-woningen is geactualiseerd. Voor niet-woningen is bij de berekening van de geraamde opbrengst de gehanteerde OZB waarde te hoog gebleken. De methode voor de berekening van OZB opbrengst van niet-woningen die tot nu toe werd gehanteerd (op basis van OZB waarden) kende een mate van onzekerheid. Dit heeft o.a. te maken met verminderingen, vrijstellingen en het moment van de taxatie. Bij de berekening van de tarieven is de volledige taxatie nog niet afgerond waardoor er te grote afwijking kan ontstaan in de raming.

Voor 2021 en verder wordt voor de OZB opbrengst van niet woningen nu uitgegaan van de opbrengst van het voorgaande jaar vermeerderd met het gehanteerde inflatiepercentage. Als we naar het verleden kijken dan ontstaat er hierdoor een nauwkeurige uitkomst en minder schommelingen van de OZB-ramingen. In 2021 ontstaat hierdoor een nadeel van afgerond € 132.000, in 2022 een nadeel van € 15.000, in 2023 een nadeel van € 6.000 en in 2024 en 2025 respectievelijk een voordeel van € 4.000 en € 24.000.